

DEO OPTIMO, MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEIPARÆ ET S. LUÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis,
undecimà Martii 1728.

M. ANTONIO LE MOINE,
Doctore Medico, Præside.

An deprimenda Catarrhæ expectanda maturatio?

I.

UNUS propriè in homine sensus, in quo una mens, sive anima, eaque simplex & cogitans substantia, habitat. Hæc prout variis motibus, vel ab objectis præsentibus organis inditis, vel ab iisdem remotis & feriantibus organis intus in cerebro denuò resuscitatis, cogitationes suas, ad percipiendas res corporeas accommodat, nunc interni, nunc externi sensus nomine donatur. Sensus externus quintuplex. Tactus 1°. quo exploratore corporum figura, magnitudo, nume-

A

rus, motus, situs, gravitas & levitas, raritas & densitas, calor & frigus, aliæque tactiles qualitates innotescunt. Saporum deinde iudex prodit gustus. 3°. Auditus quo sonorum varietas percipitur. Hunc proximè sequitur olfactus, qui ut quorundam corporum grato recreatur odore, sic etiam aliorum ingratarum respuit odorem. 5°. Tandem visus, cæterorum sensuum acerrimus & princeps ipsosque objectorum multitudine longè superans circa objecta visibilia versatur. Ejus celeritatem prodigium dices: vix ad objecta convertitur oculus in retinâ statim illorum depicta imago, per continuatam fibrarum nervi optici seriem ad cerebrum traducitur. Ut visus reliquis præstat sensibus, ita ejus organum excellentiorem obtinuit figuram. Nulla est corporis pars quæ adeò stupendâ humorum, vasorum & membranarum complexione adornetur. Visus organum bini constituunt oculi, utrinque unus, in superiore & anteriore faciei parte siti, & pro maximâ parte binis palpebris involuti, osseoque tegmine, ab anatomicis orbitæ nomine insignito, quod inter & ipsius oculi globum multa observatur interjacens pinguedo. Spectari possunt oculi ut capsula globosa nervo optico contigua ex ipsis expansis membranis conflata. Tribus membranis instruitur oculus: Prima à durâ *meninge* originem ducens *sclerotica* nuncupatur; hæc totum oculi globum investit & in anteriori parte ubi pellucidior apparet *cornea* nomen sortitur. Altera huic proximè adjacens præque *menyngis* soboles *Choroides* appellatur quæ ubi eò loci pervenit quo *sclerotica cornea* nomen mutuatur, introsum recedens, primò dat tenuissimam membranulam humori vitreo obductam, secundò tunicam *uveam* efformat in cujus medio apparet pupilla, seu foramen anterius, cujus beneficio radii luminis oculum subeunt. Orbicularibus & longitudinalibus fibris gaudet, quorum ope modò constingitur, modò dilatatur. Hæc *choroides* membrana quâ parte posteriora & interiora oculi respicit nigro inficitur colore, anterius verò ubi *cornea* connectitur circulum representat variis distinctum coloribus quem Iridem vulgò appellant. Tertia denique membrana, quæ *Retina*, ex expansis medullaribus nervi optici fibris constituitur. Totidem humores quot membranæ, propriâ quique membranulâ involuti, oculorum functioni inferviunt aqueus scilicet crystallinus, & vitreus aqueus proximè subjacet *cornea* cujus figuræ sese accommodat, & in illo *iris* innataus cernitur quæ interpositi ad instar septi hunc humorem in duo loculamenta dividit quæ ab *ophthalmiatri* in cubiculum anterius & posterius distinguuntur: Humor aqueus parte suâ posticâ partem excipit anteriorem crystallini humoris qui rursus parte suâ posticâ à vitreo humore omnes alios oculi humores copiâ superante excipitur. His diversis humoribus diffinguntur radii luminis ut, sic emendatâ nimia eorundem vel *convergentia* vel *divergentia* ad *retinam*

3
objecta pellucidè & distinctè delineaturi appellant. Non minori sanè partium apparatu mirum visus negotium absolvi potuit; sed ut quò majori fluidorum copia alluitur pars aliqua, quòque intricatiori solidorum compage contextitur, sic etiam frequentioribus morbis ansam præbet: nullatenùs mirum videri debet quod oculus, tam artificiosâ multiplicique donatus humorum, vasorum & membranarum compactione, variis adeò frequenter tentetur affectibus. Hos inter non admodùm rarò occurrit *catarrhæta* morbus eò gravior quòd hoc sæviente jucundâ lucis usurâ privetur æger & frustrâ ut plurimùm tentatis quæ internè adhiberi possunt remediis, ipsis sit ad *Chirurgiam* confugiendum à quâ solâ manus auxiliares porrigente speranda salus. Hoc igitur tempore operi te accingas quò tutiùs & faciliùs absolvitur operatio citiùsque ægro restituitur visus.

I I.

EX omnibus morbis qui veterum scriptis mandati ad hæc usque tempora manavère, nullius sanè densiori immerisa tenebrarum caligine *ἀντιόχεια* tandiù jacuit, quam morbi illius qui suffusio Latinis *ὀφθαλμία* Græcis, Arabibusque, vulgò *catarrhæta* dicitur. In hoc uno convenère omnium ætatum Authores qui in stabiliendâ hujusce affectûs causâ insudarunt, quod omnes quotquot fuère nihil aliud *catarrhæta* nomine intelligendum voluerint, præter maculam ad colorem album ut plurimùm accedentem, in anteriori & mediâ oculi parte conspicuam, & ab hæc ipsâ (radiorum luminis ingressu in oculum denegato) cæciratam induci omnes uno ore affirmaverint. Hanc autem maculam pelliculæ cuidam in humore aqueo genitæ, nunc post, nunc ante pupillam, in diesque subcrefcenti natalem ortum referre autumabant Veteres. Hæc unanimi probata consensu invaluit opinio ad medium usque elapsi sæculi, quo primùm celeberrimo Medico Parisiensi & peritissimo ejusdem urbis Chirurgo, genuina ipsius sedes & causa, sed incassum innotuit. Novi etenim hujusce clarissimorum Virorum inventi utilitate permoti duo tantùm exotici Medici totidemque Physici pauca de hæc scripta tradidère, cùm de cætero per plures annos oblivione obrutum fuerit egregium illud inventum, nostris tandem temporibus iteratis observationibus diligentiorique oculorum *catarrhæta* laborantium sectione anatomicâ detectus error exulavit, ex quo hujusce demùm ætatis plures tùm Medici, tùm Chirurgi, iique variarum gentium post exploratam sedulo *catarrhæta* causam, & post multa experimenta ipsius sedem ex humore aqueo in crystallinum transfulerunt, huncque affectum invictis argumentis tùm ex ratiocinio, tùm ex ipsius oculi Mechanismo depromptis demonstraverunt. Hæc veritas licèt à plurimis comprobata fuerit, nonnulli tamen iique non minimæ notæ, tùm Medici, tùm Chirurgi, necnon etiam Mathematici in ipsam vehementer insurrexère, ea po-

4

tissimum ratione ducti quod visionem crystallino deficiente nullatenus obtineri posse existimaverint. Cùm verò jam nunc nullus inficias ire possit absque crystallino visionem absolvi posse; huncque humorem huic functioni non tam esse necessarium quàm ad ipsius perfectionem conferre luce meridianâ clarius pateat; nulla jam superest ratio qua quis humorem pro verâ *catarrhacæ* causâ & sede agnoscere dubitet, cùm propterea constet hunc solum in *catarrhacâ* affectum reperiri non aliâ tribuendum causâ quam crystallini opacitati.

III.

SUFFUSIONEM ea omnia procreare valent, à quibus ita immutatur crystallinus humor, ut ex translucido opacus evadat; hæc autem agunt vel quatenus in solida vel quatenus in fluida vim suam exercent. Quæcumque in solida impetum exerunt, quorumque vi vasa debito orbantur elatere, ita ut collapsa humoribus excipiendis jam imparia sint, causarum externarum numero adscribe: Quæ verò fluidorum *diathesim* ita pervertunt, ut pro nimia crassitie jam vasa subire non possint, inter causas internas potissimum annumera: imminens dixeris *catarrhacâ*, cùm ex parte tantùm niger pupillæ color in alium commutatur, visusque sensum hebescit, accedit quod præter visus hebetudinem, varia accensent phænomena ægri. v. g. quòd flocci puncta nigra, muscæ, alia ve corpora ante oculos versentur: quæ phænomena in dies magis ac magis ingravescunt, usque dum plenaria cæcitas, perfectæ *catarrhacæ* indicium succedat: interdum tamen hæc signa non occurrunt, sed malum unâ nocte adeo ingruit, ut æger oculis sanis cubitum eat, cæcus verò surgat. * Contra imminens cæcitatibus à lentis crystallinæ opacitate periculum, æs triplex Medico triplex telum in promptu est: diæta, pharmacia, chirurgia; incipientem suffusionem duobus primis præfidiis restitutam fuisse testantur nonnulli practici: sin verò his in auxilium vocatis non evanescat *catarrhacâ*, quin potius in dies incrementum suscipere profundius videatur, protinus ad chirurgiam deveniendum. Quot authorum, qui hanc-ce operationem, instituendi modum tradidère, capita, tot variæ eorumdem sententiæ, variæque ab iis adhibita in usum instrumenta. His prolixius recensendis immorari supervacaneum foret; jam igitur veram ac genuinam operationem celebrandi methodum accipe. Priùs præmittenda generalia remedia, eligendusque dies serenus & insolatus. Post hæc in adverso sedili collocandus est æger loco lucido, lumine adverso, sic ut contra chirurgus paulò altius sedeat; à posteriore autem parte caput ejus qui curabitur minister contineat, & immobile id præstet; quin etiam oculus sanus mediante splenio & fascia deligandus est: tum chirurgus pollice & indice digito manus sinistra, si *catarrhacâ* dextrum tentaverit oculum, dexteræ verò si

* *Fabric.*
Hylđan.
Cent. V.
Obs. 143

eadem sinistro inhaerit, oculi affecti binas palpebras ita à se invicem dimoveat, ut oculi globus ex omni parte detectus pateat: tum ægro præcipiat ut oculum versùs majorem *canthum* torqueat: ex altera manu libera acum ducat, *scleroticam* tibus circiter lineis ab externo cornæ circulo recedens pertundat: sic obliquè acum ad mediam usque & posticam crystallini partem immergens, membranam crystallinam & vitream crystallinum excipientem disrumpat, quâ disrupsâ, procedens ad partem crystallini superiorem, blandâ concussione crystallinum ad inferiora vitrei humoris deprimere conetur, ibique mediante acu tantisper detineat, ut humor vitreus disrupsâ suâ membranâ profliliens, crystallini depressi locum occupare valeat; sic institutâ operatione, oculus à lumine dimoveatur æger, ne in retinam vividius impingentes radii luminis, vim aliquam ipsius delicatissimis fibrillis inferant, & sic uno morbo avulso, alius crudelior non recrudescat. Denique convenienti apparatu & remediis ad humorum fluxum & inflammationem cohibendam idoneis, muniatur oculus. Sic ritè peractam operationem ex voto semper successuram ne dubites, si non expectatâ maturatione, sine mora ad chirurgiam properes, quo tempore facilius acui deprimenti cedit crystallinum corpus, aliæque oculi partes jam jam radiis luminis ad cerebrum transmittendis non sunt protus ineptæ; proindeque operatio facilius absolvi, citiusque visus priùs obliteratus restitui potest.

I V.

QUANTO cum ægri discrimine ad maturationis usque tempus catarrhæta protrahatur, quàmque parùm faustus ex tam diuturna mora operationis successus sit sperandus, satis superque elucescit cùm ex difficultate ferè insuperabili crystallinum tunc temporis deprimendi, tum ex variis impedimentis quæ obstant ne etiam ritè depresso crystallino operationis finis (visus nimirum restitutio) obtineatur. Primò etenim quoad crystallinum corpus spectat, diuturnâ morâ vel ita exsiccatur, ut vel minimo acûs deprimentis nisi in frustula furfuracea, vel in lamellas subito disrumpatur, quibus seorsim per oculum sparsis, nihil aliud ægto præter ibanis operationis frustra perpeßum dolorem supererit, vel aliud supervenit vitium priori oppositum, catarrhæta nempe putrefactio; concreti etenim in crystallino humores haud secus ac in aliis corporis partibus stagnatione principiorum evolutionem patiuntur, cui succedit fermentatio & ipsam consequens putrefactio: hæc si contingat ut plerumque in caseosis & lactescentibus dictis suffusionibus (quæ nulli alteri causæ debentur quàm crystallini putrefactioni) evenit, infausta semper est operatio, cùm à diffuso humore omnino inficiatur oculi globus, & ipsius ordo pervertatur: deinde nonnunquam diutius hærens crystallinum corpus induratum cum *uvæ*, successu

temporis concrefcit; tuncque pupilla immobilis ab operatione avertit, cùm non poffet deprimi cryftallina lens, quin Iridis & pupillæ ordo inverteretur, quod quidem malum priore pejus: vel denique ipfiusmet indurati cryftallini fibræ ita indurefcerent, ut non fine maxima vi è loco dimovere poffit cryftallinum, quo in cafu dolores atrociffimi inflammationes-ve operationem inturbarent. 2º. Cùm non alia de caufa cæcitatem inducat fuffufio, quàm quòd radii luminis duro opacoque corpore occurrentes reflectantur; cùm è contra in ftatu fano in ipfo hoc-met corpore veluti in lente vulgari congregentur in unum, & ad perpendicularum tranfmittantur, ut exinde poff novam in humore vitreo refractionem ad retinam proximè visus organum apellere poffint, & fic retinæ percuffis fibris fpiritus animales continuò influere quis inficias eat? palam eft autem, quòd fi ob indurati cryftallini diuturniorem moram radii luminis à retina per longum temporis intervallum arceantur; palam eft, inquam, nullam in ipfius fibris percuffionem contingere, proindeque nullam irritationem quæ pro more folito fpiritu animalium influxum ad hanc partem provocat: quod quidem fufficit ut retinæ & nervi optici fibræ à priftino in dies recedant tono, ipforumque vafa fuffectu temporis coalefcant, uno verbo fpiritibus animalibus ad cerebrum devehendis imparia fiant, inde fequetur nervi optici paralyfis, ex qua visus nunquam refarcienda abolitio: hunc affectum *amaurofis* nomine infignitum nemo nescit ex eo dignofci, quod lucem à tenebris difcernere non valeat æger, & illi etiam ipfiffimi qui catarrhæ expectandam maturationem prædicant, hoc præfente indicio ab operatione abftinent.

V.

CONCRESCENTEM in vafis cryftallini corporis lympham difcutere arduum ac aleæ plenum opus: eandem jam concretam diffolvere, five iis quæ internè affumuntur remediis, vel iis quæ externè adhibentur ferè impoffibile eft. Haud tamen neglexeris, ubi prima prodierint *catarrhæ* indicia, ex notis ejus caufis, obvias indicationes adimplete cùm idoneo victus regimine, tùm remedium alterantium ufu. Ea ex triplici familiâ tibi felige quæ ad ftagnantis & facilè concrefcantis lymphæ folutionem & divifionem promovendam, summâ vi præ cæteris donata à celeberrimis Medicis commendantur; omnibus quæ vulgò ad infpiffatæ lymphæ morbos debellandos parantur, palmam præripiunt *millepedæ*, five viventes vorentur, quorum affiduo diuturnoque ufu mulierem Tholofæ, catarrhæ incipiente, in utroque oculo laborantem curatam fuiſſe experientia teftatur: five (quod minus faftidiofum ac naufebundum) eorundem expreffus hauriatur fuccus; hujus etenim hauſtus affidui ac per longum tempus protiaâti beneficio, duas mulieres in Hollandia, ab incipientibus fuffufionibus libe-

ratas fuisse observatum est : à vesicatoriis etiam felix quandoque eventus obtineri posse, ab autoribus accepimus : his autem utriusque catarrhæ incipientis, non verò obfirmatæ periculum arceri te non lateat ; nec his nimium pertinax diutius inhærens tempus nequicquam absumas. Quàm verò malè de ægris consulant, qui *catarrhæ* maturationem præjudicio obcæcati expectant, præter jam superius recensita, ex eo etiam confirmatur, quòd licet ab operatione abstinendum usque dum de ipsius maturatione certò constet, omnes *ophthalmiatri* suadeant, ex ipsis tamen nullus certa in medium protulerit signa, quibus ipsius maturitas certò dignosci possit ; nec mirum quod tam diu tenebris obvolutum fuerit genuinum operationis instituendæ tempus, cùm peritissimi chirurgi ipsius celebrandæ parum solliciti, agyrtis imperitisque hominibus, qui nec oculi anatomen à primo quidem limine salutaverunt, hunc morbum maximo cum ægrorum discrimine pertractandum relinquere non erubuerint. Non igitur ab operatione te deterreat crystallinæ lentis nimia in primo morbi ingressu decantata molliities. Cùm etenim humor ille eà donatur in statu sano consistentiâ quæ acûs nisi sustinendo par sit, quidni ubi concreescere incipiet deprimenti acui etiam obtemperabit ? Quocumque igitur tempore, si modò nimium non inveterata sit suffusio, ad operationem si ritè peragatur, votis semper responsuram te accingas.

Non ergo deprimenda catarrhæ expectanda maturatio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

*M. Petrus Maloët, Regis
Consiliarius & Medi-
cus, nec-non Invalido-
rum Ducum & Militum
ordinarius, & à Regiâ
Scientiarum Academiâ.*

*M. Ludovicus - Simon
Emmerez, filius.*

*M. Gabriel - Antonius
Jacques.*

*M. Claudius de la Vigne
de Frecheville, Medicus
Regius ordinarius.*

*M. Joannes Herment,
Medicus Regis ordina-
rius.*

*M. Stephanus-Franciscus
Geoffroy, Facultatis
Decanus, Regiâ Scien-
tiarum Academia Pa-
risiensis, Regiæ So-
cietatis Londinensis So-
cius, & Regius Pro-
fessor.*

*M. Guillelmus de Magny,
Chirurgia Gallica Pro-
fessor.*

*M. Joannes - Damianus
Chevalier.*

M. Jacobus Fourneau.

Proponebat Parisiis JOANNES-BAPTISTA BOYER,
Massiliensis, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1728.
à sextâ ad meridiem.